

Jaarverslag over 2019

Het bestuur

Het bestuur bestaat uit:

de voorzitter: Henk Leever

de secretaris: Sonja Grooters

de penningmeester: Ben Stegeman

commissaris: Marjon Hoen (PR)

Afgelopen jaar heeft het bestuur 6 maal vergaderd.

Leden

Op 31-12-2018 had de vogelwerkgroep 200 leden. (+ 0)

Op 31-12-2018 had de vogelwerkgroep 16 gezinsleden. (+0)

Op 31-12-2018 had de vogelwerkgroep 119 donateurs. (-15)

Op 31-12-2018 had de vogelwerkgroep 2 jeugdleden. (+0)

Projectgroepen

Vogelwerkgroep Berkelland voert verschillende projecten uit. Leden van de vogelwerkgroep maken deel uit van een of meerdere projectgroepen. Elke projectgroepen heeft een coördinator. Deze zorgt ervoor dat men contact houdt met elkaar, belegt bijeenkomsten en zorgt dat er verslag wordt gedaan.

Grote gele kwikstaart- coördinator Hans Grooters

In Neede zijn geen broedgevallen van de grote gele kwikstaart waargenomen. In Borculo zijn op 2 plaatsen in Borculo jonge gele kwikstaarten gezien: 2 jongen bij de Kiezel en Kei school in Borculo en 1 jong bij boerderij Palsenborg aan de Slinge. Daarnaast is er 1 paar gezien bij 't Hambroekplas bij de vispassage waar een nestkast hangt. In Eibergen zijn er bij de Mallumse molen en bij de Mallumse (grote) stuw broedsels geweest. Geen vervolgbroedsels deze keer.

Beide broedsels zijn succesvol verlopen.

Bij de zandvang in Rekken is niets geweest in 2019.

Oeverzwaluwen – Alex Visser

Oeverzwaluwwand op 't Noasman in Beltrum

In 2019 hebben er geen oeverzwaluwen gebroed in de oeverzwaluwwand op 't Noasman in Beltrum. Wel werd er met 22 nestgangen gebroed in een zanddepot in Beltrum, bij een loonwerker. Deze hoop zand wordt vóór het broedseizoen van 2020 door de eigenaar 'afgevlakt', zodat het ongeschikt is als broedlocatie.

- Op woensdag 30 oktober 2019 is er door 4 leden onderhoud gepleegd aan deze wand en de vleermuisbult. Alles is gemaaid en 'afgevoerd' naar de bosrand.

Toen is ook geopperd om de plas tot op een paar meter voor de wand te verdiepen zodat ook in droge zomers, vlak voor de wand, water blijft staan. Wenselijkheid en uitvoerbaarheid worden nog verder onderzocht.

- Aan een nieuw infobord wordt gewerkt. Dit zal voorjaar 2020 klaar moeten zijn.
- Op 8 febr. 2020 hebben enkele vleermuisdeskundigen een inventarisatie gedaan in de bunker achter de oeverzwaluwwand op 't Noasman. Hierbij werden 6 grootoor-vleermuizen en 4, vrij zeldzame, franjestaarten ontdekt.

Overige Oeverzwaluwen

- Aan de Hoonesweg in Eibergen, werden dit jaar 14 broedparen geteld. (24 in 2018 en 9 in 2017). De bewoners houden deze zandhoop zelf in stand.
- Een derde, nieuwe, broedlocatie was er dit jaar in Ruurlo, aan de Hofteweg. Hier werden 3 nestgangen gegraven en gebroed in een hoop geel zand. Nog te bekijken of dit als een eenmalige broedlocatie gezien moet worden.

Ijsvogels – Alex Visser

Na een flinke daling in 2017 liet 2018 weer een stijgende lijn zien. Voor het afgelopen jaar (2019) lijkt het er op dat die stijgende lijn zich niet heeft voortgezet. Vermoedelijk is de tweede op één volgende droge zomer, hier flink debet aan.

Alle (postcodeloterij) ijsvogelwandjes in Neede zijn in 2017 en '18 door Hans en Geert gecontroleerd en waarnodig opgeknapt of zijn ze zelfs geheel gerenoveerd. Er zijn voor deze wandjes in 2019 geen broedgevallen bekend.

Jeugd- coördinatoren Marina Stap en Henk Leever

De activiteiten voor de jeugd beginnen met de tuinvogeltelling in januari, die door Vogelbescherming wordt georganiseerd. Scholen kunnen ook mee doen en de VWG zorgt ervoor dat scholen lesmateriaal ontvangen. In de regionale pers wordt daar ook aandacht aan besteed, zoals de school in Noordijk.

Er zijn 2 excursies geweest speciaal voor de jeugd naar het Haaksbergerveen en naar het Zwillbrock. Ook hier is in de regionale pers aandacht aan besteed met ook een mooie foto van de jeugd en van een adder. Met name deze laatste was spannend en vet.

Ook was er jeugd bij de excursie naar het Needse Achterveld, waarbij ons jeugdlid Tijmen Boswinkel prima functioneerde als gids. Hij had kort daarvoor al geoefend met zijn schoolklas, die in het gebied een praktijkles kreeg voorgeschoteld.

De aangeschafte verrekijkers bewijzen dan een prima rol.

Excursie werkgroep

Voor het uitje naar het Ilperveld, die spontaan door Sonja Grooters werd georganiseerd, was veel animo. Dertien personen hadden zich voor deze excursie opgegeven.

Een gedeelte van het gebied hebben we doorkruist met een boot. Veel Rietzangers lieten zich luidkeels horen. Daarna hebben we een stuk door de omgeving gefietst en alle huizen bekeken waar Sonja heeft gewoond of een relatie mee had.

De excursie die tijdens de nationale Vogelweek vanuit de vogelbescherming wordt georganiseerd, in het Needse Achterveld, is populair. Vooral voor mensen die geen lid zijn van de Vogelwerkgroep.

Dit jaar hadden we niet de meeste soorten vogels, namelijk 57, maar wel de mooiste fotomomenten. Zowel de Kleine, Middelste als Zwarte Specht toonden zich goed en lieten zich uitgebreid fotograferen.

Deze excursie wordt door de deelnemende personen altijd goed gewaardeerd. Dat weten we omdat we via de vogelbescherming doorkrijgen wat de deelnemers er van vonden. De koffie die aan het eind van de wandeling werd geschonken zorgde voor veel pluspunten.

Er waren wat handicaps wat betreft de gidsen. Een aantal was op vakantie en een aantal lag in het ziekenhuis. Tijmen, een van onze jongste leden heeft geassisteerd bij het gidsen wat waardering oogstte onder de deelnemers.

De 17 uurs telling blijft leuk. Het blijft spannend hoeveel vogels er te zien zijn in Berkelland en welke soort de schaamsoort wordt. Dit is een soort die heel algemeen is maar die je gewoon die dag niet tegen komt. De schaamsoort weet ik niet meer maar er zijn in totaal 108 soorten vogels gezien. De lunch werd door Alex en zijn vrouw prima verzorgd.

Sonja en Marina hadden in de avond nog wel een spannend momentje bij het Lankheet. Zij werden daar in het donker door een man met geweer ontvangen. Gelukkig liep het goed af en zowel de Houtsnip als Nachtzwaluw kon nog worden toegevoegd aan de daglijst.

Verder is er op een avond een natuurgebied "de Overtoom" bij Rijssen bezocht. Voor een aantal mensen was dit een onbekend stukje natuur. Dit stuk is vooral bekend om zijn weidevogels. De excursie was al wat laat in het seizoen en daardoor was de hoeveelheid weidevogels beperkter dan het kan zijn. Het was prachtig weer met een fraaie zonsondergang.

Zes personen hebben deelgenomen aan de meerdaagse excursie in Texel. Het weer zat niet mee en heeft regelmatig geregend en gewaaid. Gelukkig waren er ook droge periodes zodat er gefietst kon worden.

In totaal zijn er 106 soorten vogels gezien met als topper de Blauwvleugeltaling.

Voor de eindejaarsexcursie was veel belangstelling. Wel liefst negentien personen hadden zich aangemeld, met als jongste deelnemer Tijmen. De excursie begon bij de IJssel in Deventer en eindigde bij Tigchelgaten nabij Windesheim. Ondanks dat veel mensen vaker vogels kijken bij de IJssel waren een aantal locaties/ vogelhutten voor de doorgewinterde vogelaars een verrassing. Dat was voor ons als excursiecommissie erg leuk.

Inventarisaties

In 2019 zijn de waterwildtellingen/midwintertellingen uitgevoerd langs de Berkel> Loobrug tot Avinkstuw, de Berkel> Loobrug tot Duitse grens, Ramsbeek> Duitse grens tot Berkel grote stuw en de bypass van de zandvang tot de Ramsbeek, Camping de Fontein, Oldenkotse plassen, en Zwolse Leemputten Buursebeek> Den Blanken tot Rietmolen + stukje Elspeet, Schipbeek> Twentekanaal tot Den Blanken, Koningsbeek, Elsmansgoot, Bolksbeek> Berkel tot Noordijk, Gem.Neede> Noordijkerveld

Slinge> brug Zwolle tot houtzagerij Kolkman Ruurloseweg en de 2de van hier tot aan de brug bij Nieuwenhuis, Waterdijk Beltrum, Hambroekplassen, Slinge > brug bij Nieuwenhuis Waterdijk tot aan Berkel, Leerinkbeek, Bolksbeek

Daarnaast zijn in de volgende gebieden BMP tellingen uitgevoerd: Needse Achterveld, Teeselinkven, omgeving Beekvliet in samenwerking met vogelwerkgroep West Achterhoek (Lochem), omgeving Ruurlo en Haarloseveld/Olden Eibergen, Lage Scheiddijk, Leerinkbeek en Kerkloobos Eibergen.

De voorjaartrektellingen zijn uitgevoerd aan de Havelandweg, Eibergen.
De herfsttrektellingen zijn uitgevoerd aan de Havelandweg, Eibergen en Kaapdijk, Ruurlo. De kolonies van roeken en reigers zijn geteld in Borculo, Beltrum, Haarlo Neede en Groenlo. De volgende PTT tellingen zijn uitgevoerd: Route West Eibergen, Route Oost Eibergen, Route West Neede, Route Noord/Oost Neede, Rondje Neede, Borculo Dijkhoek/Leostichting, Rietmolen Noord, Groenlo e.o., Route Hambroek, Borculo Beekvliet, Batsdijk Ruurlo
De volgende MUS tellingen zijn uitgevoerd: Rietmolen, Oost Eibergen (postcode 7152), Haarlo, Borculo, Neede, Geesteren.

Slaapplaatstellingen Grote Zilverreiger/Aalscholver: Hambroek Borculo, Zwolse Leemputten en Ramsbeek.

Aan de Nationale Birdwatchday op 5 oktober is meegedaan vanaf de Havelandweg, Eibergen.

Op 18 mei is de 17 uurstelling uitgevoerd in Neede/Eibergen.

Jaarverslag trektelpost Havelandweg 2019

We hebben in 2019 weer meer uren op de trektelpost gestaan en meer soorten gezien dan ooit. Toch voelde het niet als een heel goed jaar. Ondanks een aantal topdagen, waren er nog meer dagen dat het niet zo goed trok. Of we zijn intussen te verwend, dat kan natuurlijk ook. Ik had niet verwacht dat we het record jaar qua soorten van vorig jaar zouden verbeteren, maar dat is wel gelukt!

We zijn dit jaar fanatiek begonnen en stonden op 18 Februari voor de eerste waarnemingen op de trektelpost. We konden gelijk de Goudplevieren noteren als bijzondere waarneming. De eerste dag 2 stuks en een week later 38 stuks. Het weer was lentewarm en de temperaturen liepen op tot rond de 19 graden Celsius.

De Kraanvogels besloten medio februari richting het Noorden te gaan en dat wilden wij natuurlijk niet missen. Helaas was de wind niet erg oostelijk. Een oostelijk wind is namelijk gunstig voor kraanvogel waarnemingen in Nederland, maar toch hebben we een aantal groepen Kraanvogels kunnen meepikken. Het voordeel van vroeg in het jaar op de trektelpost staan is dat je de eerste Kievit, Wulp en Roodborsttapuit meekrijgt. De eerste Scholeksters ooit geteld op de trektelpost vlogen op 6 maart over, net als de eerste Zwartkopmeeuwen eind maart. Ook de Raven waren een cadeautje.

Verder zijn er in het voorjaar soorten waargenomen die we in het najaar niet of nauwelijks zien, zoals de Grote zaagbek en Grote Canadese ganzen.

In september kwamen via de Nederlandse trektelapp de eerste berichten binnen van goede Gaaiertrek. Op 16 September zagen we de eerste Gaaien (66 stuks) westwaarts trekken.

We waren al erg tevreden met dit aantal. Op 20 september zagen we in 2,5 uur tijd 204 stuks. In Ruurlo telde Ad in een uur 72 stuks. Die dag werd het Nederlandse record in Doesburg verbroken met 1844 stuks. De volgende dag werd het record in Amersfoort opnieuw gebroken en op 22 september telden ze bij Rhenen zelfs 2063 stuks.

De vogeltrek was in september overigens niet erg goed vergeleken met voorgaande jaren. Er waren niet veel soorten en de groepen waren erg beperkt, lees klein in aantal. De berichten uit Falsterbo, een belangrijke migratieroute vanuit Zuid Zweden voor onze trektelpost, waren in september matig. Het weer en windrichting waren daar niet optimaal voor een goede trek en de aantallen laag.

In oktober daarentegen werden veel records verbroken. Opvallend was dat er een paar topdagen waren maar dat het op de andere dagen zeer, nog positief gezegd, matig vloog. Daarnaast vlogen de vogels op een aantal goede dagen erg hoog, waardoor je beter liggend de waarnemingen kon doen en het noodzakelijk was dat je goede ogen had.

Het begon op 3 oktober met een recordaantal Zanglijsters, gevolgd door de Euro Bird Watching Day van 5 Oktober. Die dag was het prachtig weer maar het vloog hoog. Veel mensen kwamen een kijkje kijken, maar net als in 2018 zagen de mensen pas in de middag grote aantallen roofvogels over komen. Het record van 2018 werd verbroken, nl. 344 Buizerds, 25 Sperwers en 4 Haviken!!. Wel allemaal ver weg.

Ook 13 en 15 oktober waren topdagen. Op 13 oktober heeft een deel van onze vaste tellers van deze dag kunnen genieten. De vinkentrek zat er goed in. De aantallen die langs kwamen waren ongekend voor de Havelandweg. Doordat de Vinken in kleine groepjes langs alle kanten van de telpost vlogen was het lastig tellen. De 5 aanwezig tellers waren echter een geoliede machine en al snel namen 2 tellers de buitenkanten op zich, 2 tellers de Vinken die dichterbij vlogen en de invoerder genoot van

alles wat er over vloog wanneer daar tijd voor was. De aantallen namen rond de middag af en toen er besloten werd om te stoppen stond het aantal vinken op ruim 20 000, een ruime verdubbeling van het vorige record.

Helaas stond Floris op 15 oktober alleen op de trektelpost. Er kwamen die dag erg veel soorten lijsters langs en alle dag records voor deze soorten werden verbroken!!. De dagen erna bleven de lijsterachtigen overtrekken, maar helaas was onze trektelpost niet bemand.

29 oktober was ook een lekkere dag met 6344 Kolganzen en 170.125 Spreeuwen.

Cees ontdekte dat de Spreeuwen zich verzamelen in Het Lankheet. We zijn een aantal keren in de ochtend en avond geweest om te kijken hoe ze zich verzamelen en weer uitvlogen. Soms stonden er mensen op de trektelpost die konden bevestigen of ze de uitgevlogen spreeuwen konden zien. Soms kwam het overeen en soms kwam er ook geen enkele Spreeuw over. Het blijft hierdoor onduidelijk hoeveel Spreeuwen er nu per dag doorvliegen en hoeveel er gaan foerageren in de omgeving van het Lankheet. Daar is verder onderzoek voor nodig. Een ding staat wel vast. Wanneer het de spreeuwen te koud wordt, vliegen ze op een dag massaal definitief naar het Zuiden.

Verder kwamen er erg veel kleine zangertjes langs zoals Koolmees, Pimpelmees en Goudhaan.

De grote afwezigen waren de Houtduiven en de Kraanvogels. Volgens de Tubantia zijn er in Diepholz minder Kraanvogels en het ontbreken van oostenwind op de juiste dagen maakt dat we in het najaar geen enkele kraanvogel hebben geteld.

Doordat er afgelopen jaren enkele nieuwe tellers bij zijn gekomen staat er momenteel een mooi team aan gevarieerde tellers op de trektelpost. Het leuke hieraan is dat iedereen zijn eigen specialisme heeft waardoor er meer soorten herkend worden. Soorten als Beflijsters, Bladkoning, Waterpieper en Sneeuwgorz worden nu tussen de duizenden trekvogels herkend. En dit maakt het toch iedere keer weer de moeite waard.

Teljaar	Exemplaren	<u>teluren</u>	Aantal dagen	Aantal soorten
2013	80.097	113.03	38	80
2014	210.414	103.30	33	79
2015	81.306	138.25	45	84
2016	115.379	122.02	43	91
2017	112.206	113.28	39	85
2018	444.389	129:12	44	92
2019	460.547	167.25	61	114

Datum	Soort	Dagrecords
18 februari	Grote zaagbek	1 (lifer)
6 maart	knobbelzwaan	5
6 maart	scholeksters	3 (lifer)
29 maart	zwartkopmeeuw	2 (lifer)
24 augustus	zwarte ruiter	1
20 september	gaai	204
3 oktober	sijs	215
3 oktober	zanglijster	1349
5 oktober	boompieper	40
5 oktober	toendrarietgans	205
5 oktober	matkop	1 (lifer)
5 oktober	sperwer	25
5 oktober	buizerd	344
5 oktober	havik	4
7 oktober	bladkoning	1 (lifer)
7 oktober	beflijster	3
7 oktober	Grote zilverreiger	21
13 oktober	koolmees	105
13 oktober	Scandinavische tjiftjaf	1 (lifer)
13 oktober	vink	20440
13 oktober	Witte kwikstaart	204
15 oktober	koperwiek	2037
19 oktober	pimpelmees	286
22 oktober	goudhaan	37
29 oktober	Indische gans	2 (lifer)
15 november	putter	44

Nestkasten- coördinator Harry Overbeek

De verdeling was als volgt: 133 Koolmezen (49%), 69 Pimpelmezen (25%), 55 Bonte Vliegenvangers (20%), 13 Boomklevers (5%) en 2 Glanskoppen en 1 Grauwe Vliegenvanger!

Door de toch wel hoge bezetting van Kool- en Pimpelmezen (74%), hadden we dit jaar veel minder Bonte Vliegenvangers in de nestkastjes: slechts 55 paartjes; -28% t.o.v. vorig jaar (2018:77). Wel was het percentage uitgevlogen jongen daarvan flink gestegen van 61 naar 77%. Ook hadden we voor het eerst een succesvol broedsel van een Grauwe Vliegenvanger; leuk! Het legsel van een Roodborstje is helaas mislukt! Overige soorten en aantallen zijn redelijk constant ten opzichte van voorgaande jaren. Zie [het historisch overzicht](#).

De nestkastjes waren ook dit jaar al vroeg bezet (Kool- en Pimpelmezen vanaf begin April) waardoor vele opnieuw een 2e legsel konden doen. De gemiddelde nestgrootte van het 1e legsel was dit jaar met 9,7 eieren beter dan vorig jaar (9,3) voor de Koolmezen en 11,3 t.o.v. 10,3 voor de Pimpels.

Van de totaal 2640 gelegde eieren zijn er dit jaar 2060 jongen uitgevlogen = 78% (2018:76%).

Al onze nestkastresultaten zijn weer digitaal ingevoerd in het nestkastenprogramma van de SOVON. Weer een prachtig resultaat: 2060 jonge vogels uit onze nestkasten gevlogen! 280 meer dan vorig jaar mede door de vele 2e legsels... maar óók door betere controle in het Wolinkbos dit jaar, hartstikke fijn Louis en Annelot!

Allemaal bedankt voor de controles en het digitaal verwerken van de resultaten. Volgend jaar neemt John Smith uit Borculo de coördinatie van deze nestkastengroep op zich! Het totale jaaroverzicht 2019, gespecificeerd per gecontroleerd gebied, kunt u op de website downloaden.

Het historisch overzicht is ook op de site te downloaden

Patrijs- coördinator Henk LEEVER

In 2018 heeft het project voor de patrijs een welkome versnelling gekregen en is er intensief geteld in 2018 en ook in 2019. We kunnen constateren dat het aantal broedparen ruim 30 bedraagt, maar dat het aantal jongen per paar in 2019 is toegenomen. Gemiddeld ca 4 jongen meer per paar die vooral in het najaar worden waargenomen. Ook het aantal waarnemingen en meldingen is fors toegenomen. De soort leeft bij de buitenlui en de patrijs fungeert ook als een barometer voor de natuur: gaat het goed met de patrijs dan gaat het goed met de natuur van het boerenland.

Ook is er meer animo om het biotoop voor de patrijs te verbeteren. Er komen meer overhoekjes en akkerranden. Landeigenaren kunnen hier ook een vergoeding voor ontvangen en er wordt dus ook meer gebruik van gemaakt, mede dankzij extra middelen van de Provincie.

Ook landelijk en in Europees verband is er aandacht voor de patrijs via het Partridge project. De landelijke dag in november is door 5 leden van onze VWG bezocht. Via het project weten we steeds meer op welke wijze we de patrijs kunnen helpen. Belangrijkste voorwaarde is een goed biotoop met veel bloemen, kruiden en insecten. Wellicht profiteert de patrijs ook van het ecologisch bermbeheer dat in 2019 door de gemeente Berkelland is ingevoerd. We blijven ons inzetten en er is meer te lezen in het verslag dat opgenomen wordt in Vogels van Berkelland.

Roofvogels- Cees van Beinum

Overzicht van de telresultaten 2019:

Buizerd: Dit seizoen niet geïnventariseerd, maar wel werden veel geslaagde broedsels waargenomen. Dit mogelijk als gevolg van een hoge muizenpopulatie. Ook voor het jaar 2019 mag uitgegaan worden van meer dan 100 broedparen in heel Berkelland.

De Havik: Ook naar de Havik is in 2019 niet doelgericht gezocht. Desondanks werden 5 geslaagde broedlocaties gemeld. Uitgegaan mag worden van handhaving op 8 tot 12 broedparen in heel Berkelland.

De Sperwer: Omdat in 2018 niet het gehele gebied onderzocht kon worden, hebben we de broedlocaties van de Sperwer dit jaar nogmaals geteld. Hoewel we enkele nieuwe locaties hebben gevonden, waren deze allen gesitueerd op plekken waar al uitgegaan was van aanwezigheid. Nieuwe gebieden zijn nog steeds onvoldoende onderzocht door gebrek aan menskracht. We moeten derhalve blijven uitgaan van een 20 tot maximaal 25 broedparen van de Sperwer.

Torenvalk: Dit jaar voor het eerst in het broedseizoen geteld. We hebben tot nu toe 34 locaties geregistreerd. Het is dankzij de muizen ook voor de Torenvalk een goed broedseizoen geweest. We mogen aannemen dat we boven de 50 broedparen uitkomen.

Boomvalk: Op 8 locaties gemeld. Over de broedresultaten is tot nu weinig bekend. Op één locatie werden uitgevlogen jongen waargenomen.

Wespendief: Op 3 locaties regelmatig waargenomen; maar nergens broedsucces vastgesteld.

Rode Wouw: Gedurende alle zomermaanden op diverse plaatsen waargenomen, maar nergens broedend vastgesteld.

Bruine Kiekendief: Wordt jaged min of meer regelmatig gezien langs de Berkel tussen Haarlo en de Duitse grens. Een geslaagd broedgeval werd gevonden net over de Duitse grens met 3, mogelijk 4 jongen.

Blauwe Kiekendief: Ook gedurende de broedperiode werd regelmatig een vrouwtje Blauwe kiekendief waargenomen in de strook langs de Duitse grens tussen het Haaksbergerveen en het Zwilbrockervenn.

Slechtvalk: Op de watertoren in Eibergen was broeden niet mogelijk vanwege een hoge waterstand in de dakgoot. De Slechtvalk lijkt te zijn uitgeweken naar één van de reservekasten bij Frico Domo in Borculo. Mogelijk met maar één man hebben twee vrouwtjes er 2 maal 2 jongen gekregen. Alle vier

werden geringd, maar het lijkt erop dat twee jongen bij het uitvliegen alsnog zijn verongelukt. Vóór het nieuwe broedseizoen zal de kast op de watertoren worden verhoogd, zodat de nestkom permanent droog blijft.

Voor het seizoen 2020 is afgesproken dat we ons zullen richten op de zeldzame roofvogels in ons gebied, zoals de Wespendief, de Rode Wouw en de Bruine en de Blauwe Kiekendief.

Uilen en torenvalken- coördinator Anton Meenink, Kees van Rijn, Henk Lammers, Kees Vredeveld, Joost Bus, Jaap de Jong, Peter te Morsche

2019: Een mooi uilen en een zeer goed valken jaar

In het jaar 2019 hebben we ons weer bezig gehouden met het up to date maken van de uilen

en torenvalkkasten. Ook hebben we 20 steenuil kasten, 5 bosuil kasten, 3 kerkuil kasten en 4 torenvalkkasten bijgeplaatst of oudere kasten vervangen.

Het uilenjaar 2019 was zonder meer goed te noemen en met name door de goede muizenstand waren er grote broedsels met redelijk veel jongen. Het jaar is iets minder dan het topjaar! 2016, toen er ook veel muizen waren en er in Friesland en Groningen, net als in het afgelopen jaar en in 2014 veel Velduilen tot broeden kwamen. Doordat in 2016 na het groot brengen van de jongen de muizenstand inzakte kregen we veel terugmeldingen van dode jongen wegens voedselgebrek.

Deze terugmeldingen hebben we in 2019 niet opgemerkt en dus we nemen aan dat er veel jonge vogels volwassen zijn geworden. Misschien dat daardoor in 2020 de kastbezetting nog groter is? We wachten af.

De Bosuil had een topjaar met 66 uitgevlogen jongen, dat zijn er 25! meer dan in 2018, wel dient opgemerkt te worden dat er ook 7 kasten meer bezet waren.

Ook de Kerkuil was goed op dreef met 218 uitgevlogen jongen en 53 bezette kasten, maar toch nog weer 4 kasten minder bezet dan in 2016. In 2018 waren maar 39 kasten bezet door de Kerkuil.

De Steenuil deed het ook naar behoren met 30 uitgevlogen jongen meer dan 2018. Maar ook bij de Steenuil was de bezettingsgraad van de kasten groter met 129 bezette kasten t.o.v. 98 in 2018.

De extra aandacht voor de Torenvalk begint zijn vruchten af te werpen; er waren meer kasten bezet,

2 stuks maar ook het aantal uitgevlogen jongen was groter: 79 met een gemiddelde van 4,9 jong per broedsel!

In 2020 gaan we op dezelfde voet verder maar met een extra uitdaging: de administratie van de nesten en de ringgegevens! Onze nestor Anton Meenink heeft om leeftijd en gezondheidsredenen zijn taken als administrateur van de uilenwerkgroep moeten beëindigen. We hebben zijn taken verdeeld en in een andere vorm gegoten met het vertrouwen dat de juiste cijfers en ringgegevens ook voor de toekomst gewaarborgd zijn. We willen hierbij Anton namens de uilenwerkgroep hartelijk danken voor de vele uren die hij hieraan al vele jaren heeft besteed!

Ook gaan we door met de nestbescherming van de uilen en zullen waarnodig kasten vervangen en eventueel nog nieuwe kaste bijplaatsen. Verder blijft ook het plaatsen van camera's actueel.

Henk Lammers

Weidevogels – coördinator Gerrit Stomps

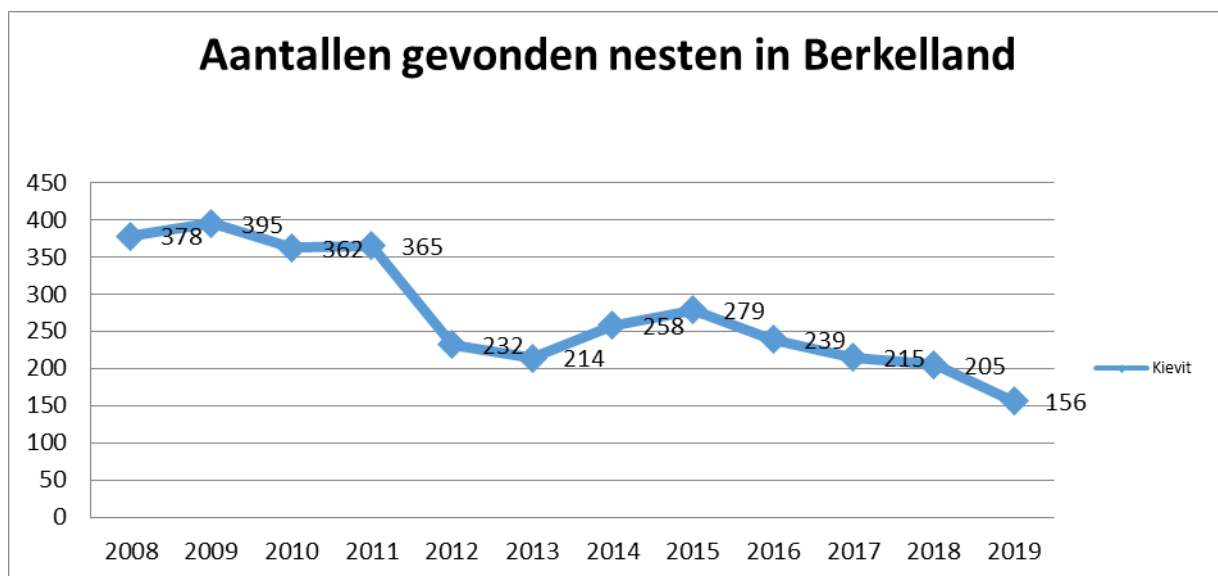
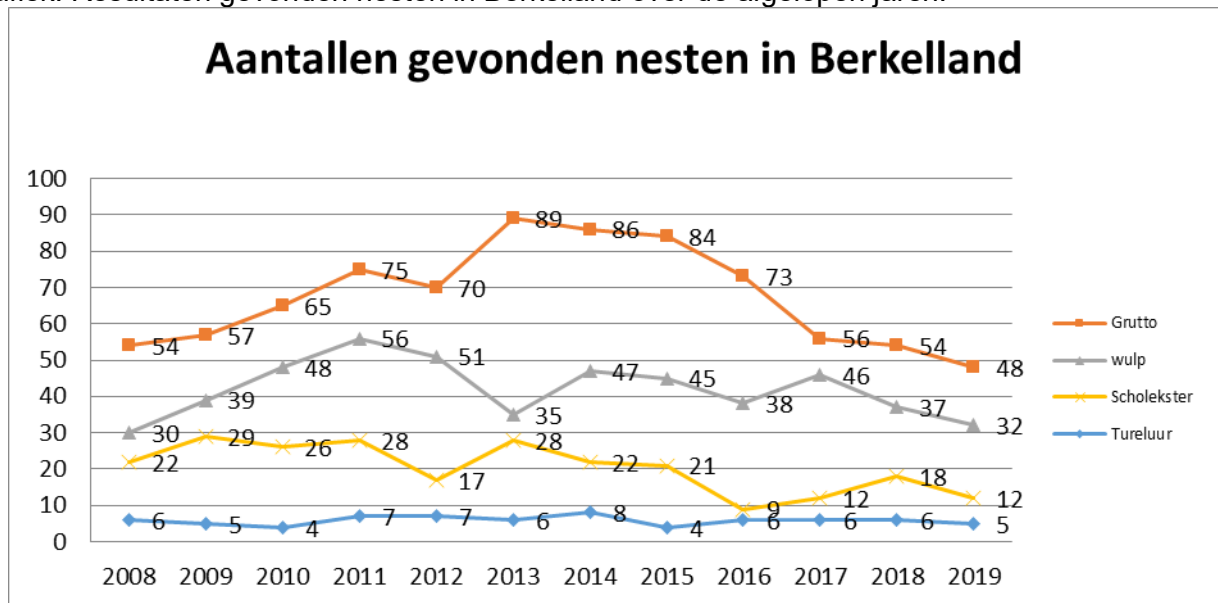
Weidevogelseizoen 2019

Enkele punten uit het afgelopen broedseizoen:

- Over het algemeen hebben we meer jongen vliegvlug gezien dan voorgaande jaren, zowel bij de grutto als de wulp.
- Vogels zijn tijdens de droge periode vertrokken uit Berkelland (richting nattere gebieden). Maar na de eerste regenbuien kwamen met name de Kievitten terug naar hun geboortestreek.

- Het drone experiment liep een stuk beter dan 2018. In 2020 worden nog betere resultaten hiermee verwacht omdat we zelf een drone ter beschikking krijgen. Hiervoor worden ook 3 piloten extra opgeleid.
- De aanleg van 2 plas-dras percelen lokken eerste meer vogels en blijven meer hangen in de omgeving van deze plas dras. Door de aanhoudende droogte was het wel moeilijk om ze nat genoeg te houden..

Grafiek: Resultaten gevonden nesten in Berkelland over de afgelopen jaren.

Het aantal gevonden nesten van de grutto en tureluur is licht gedaald in vergelijking met vorig jaar, het aantal wulpennesten is over de loop der jaren vrij constant, evenals de scholekster. De aantallen kievitsnesten neemt wel af.

Alles met elkaar is het seizoen 2019 redelijk verlopen, er zijn meer jongen uiteindelijk vliegvlug geworden.

Zwaluwen – coördinator Henny Waanders

De resultaten van het broedseizoen 2019 voor de zwaluwen in geheel Berkelland waren weer beter dan die van het iets mindere 2018.

Bij de boerenzwaluwen was het totaal aantal broedpaartjes 3775, een toename van 270 (+7.7%). We zagen in Borculo de grootste toename.

Er zijn 568 jongen geringd in 2018. Uit de uitvoerige gegevens van dit ringproces zien we dat 5,5 jongen per broedpaartje zijn uitgevlogen. Dit is iets lager dan de bijna 6 in de voorgaande jaren.

Bij de huiszwaluwen hebben we een totaal geteld van 1343, een plus van 112 (+ 9%) Na enkele jaren van teruggang zitten we nu weer op het niveau van 2013/2014.

De bezettingsgraad van de kunstnesten was duidelijk hoger dan in 2018, We telden 793 broedpaartjes in kunstnesten en 550 in natuurlijke gebouwde nesten. In totaal zijn er 1404 kunstnesten geplaatst in onze telgebieden.

Gemeente Berkelland

Contactpersoon met gemeente is Henk Leever.

Beleids- bestuurszaken

De vogelwerkgroep houdt tenminste een openbare lezing, dus toegankelijk voor leden, donateurs en belangstellenden. Ledenavonden zijn alleen toegankelijk voor leden en eventueel voor introducees.

Bestaande donateurs kunnen donateur blijven, maar kunnen hun donateurschap ook omzetten naar een lidmaatschap. Sinds 1-1-2018 kan men alleen lid worden.

Vogelwerkgroep Zutphen heeft beroep aangetekend tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland. Met dit besluit is goedkeuring verleend aan het Faunabeheerplan Jacht en uitvoering vrijstelling 2017-2023. Vogelwerkgroep Berkelland onderschrijft dit bezwaar. Hierover is op 1-2-2018 bij de rechtbank een zitting geweest. Ook Faunabescherming Nederland had een beroepschrift ingediend.

Het beroepschrift van Vogelwerkgroep Zutphen was met name gericht op de vrijstellingssoorten roek, spreeuw en zomerbrandgans.

Aan de orde kwam de vraag of het bestreden besluit een besluit is in de zin van artikel 1:3 van de AVB waartegen (bezwaar) en beroep open staat.

Daarnaast zijn de bezwaren besproken.

Henk L is bij deze zitting aanwezig geweest. De rechtbank acht zich echter niet bevoegd.

Oktober 2019 is de gerechtelijke procedure voortgezet. Vogelwerkgroep Zutphen is tegen het besluit van G.S. en FBP Jacht en uitvoering vrijstelling 2017-2023. De spreeuw en roek zijn uit de plannen gehaald. Voor de grauwe gans geldt nog wel een mogelijkheid tot terugdringen middels afschot.

Vogelwerkgroep Berkelland steunt de procedure, dient geen eigen zienswijze in.

Het bestuur bestaat momenteel uit 4 personen. Het bestuur ziet graag een vijfde persoon aanschuiven, met name om het contact met de projectgroepen te onderhouden.

Eigendommen/aanschaf materialen

Op de website is vermeld welke eigendommen de Vogelwerkgroep in zijn bezit heeft (blijvende materialen).

Overige activiteiten

- Twee keer per jaar geeft de vogelwerkgroep een blad uit: 't Zwaalfje. Daarin zijn verslagen van de ondernomen activiteiten te lezen, maar ook andere verslagen op vogelgebied zijn welkom.
- 9 januari nieuwjaarsbijeenkomst
- 3 februari jeugdactiviteit: watervogels
- 5 februari ledenavond
- 19 maart ledenavond
- 25 maart algemene ledenvergadering
- 14 april jeugdexcursie Haaksbergerveen
- 16 april Lezing Koos Dansen tuinvogels
- 3/4 mei Lenteweekend
- 11 mei Excursie IJperveld
- 12 mei publieksexcursie
- 18 mei 24 uurstelling
- 25 mei jeugdactiviteit Zwillbrock
- 5 oktober Euro Birdwatch
- 7 oktober ledenavond
- 11 tm 14 oktober meerdaagse Texel
- 18 nov coördinatorenavond
- 25 november ledenavond
- 27 december rondje IJssel

Mail

Alle leden worden via de mail op de hoogte gehouden van komende vergaderingen, ledenavonden, excursies en presentaties.

Tevens worden algemene nieuwsbrieven van SOVON en Vogelbescherming doorgestuurd naar alle leden.

PR

Vogelwerkgroep Berkelland heeft een website: www.vogelwerkgroepberkelland.nl

Ook heeft de vogelwerkgroep een eigen e-mail adres: info@vogelwerkgroepberkelland.nl

Deze mail komt bij de secretaris binnen.

De site wordt regelmatig bezocht. Ook kwamen er via e-mail verschillende vragen binnen.

Daarnaast heeft de vogelwerkgroep een face-book pagina. Hierop worden regelmatig berichtjes geplaatst. Deze pagina wordt veel gelezen. Facebook staat open voor reacties zolang ze niet beledigend zijn, worden ze niet verwijderd. Als de mening van de vogelwerkgroep wordt gevraagd, dan worden deze verwijderd en wordt doorverwezen naar het bestuur.

Tijdens het Lenteweekend in Eibergen heeft een aantal leden de kraam van de Vogelwerkgroep bemand.

Regelmatig hebben er berichtjes in de krant gestaan (Tubantia, Berkelland Nieuws).

Sonja Grooters,
secretaris